

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ "Д.А.ЦЕНОВ" - СВИЩОВ

Факултет "Финанси"	Катедра "Застраховане и социално дело"
-------------------------------------	---

Утвърждавам:

Декан:
проф. д-р Андрей Захариев

Приета от ФС, с Решение № 1 от 2020-09-11 г
Приета от КС, с Решение № 1 от 2020-09-04 г

УЧЕБНА ПРОГРАМА

на

Учебна дисциплина

"Икономика на застраховането"

Код на дисциплината: ФФ-КЗСД-Б-303

Брой кредити по учебен план: (6)

Код на документа:
УД/УПР-ФФ-КЗСД-Б-303
Версия:

Образователно-квалификационна степен:

БАКАЛАВЪР

Форма на обучение:

РЕДОВНА/ЗАДОЧНА/ДИСТАНЦИОННА

Език: **български**

I. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

Часове учебна заетост (семестър с продължителност 14 седмици)

Таблица № 1

Учебна заетост /аудиторна и извънаудиторна/	Редовна форма на обучение	Задочна форма на обучение	Дистанционна форма на обучение
1. Аудиторна заетост (АЗ)	56	28	56
1.1. Лекции			
- Присъствен период	28	14	2
- Синхронни и асинхронни онлайн лекции	0	0	26
1.2. Семинарни занятия			
- Присъствен период	28	14	2
- Синхронни и асинхронни онлайн консултации	0	0	26
2. Извънаудиторна заетост (ИАЗ)	94	122	94
2.1. Самостоятелна работа (50% от ИАЗ)	47	61	47
2.2. Академични задания (50% от ИАЗ)	47	61	47
2.2.1. Курсови разработки и проекти	23	30	0
2.2.2. Есета/доклади	0	0	0
2.2.3. Казуси и делови игри	0	0	0
2.2.4. On-line тестови и изпитни модули	24	31	47
Всичко:	150	150	150

Схема за формиране на крайната оценка по дисциплина

Таблица № 2

Критерий	Тежест на критерия (% от комплексната оценка)		
	Редовна форма на обучение	Задочна форма на обучение	Дистанционна форма на обучение
1. Изпълнение на ангажименти през семестъра, в т.ч.:	50	50	50
1.1. Посещение на учебни занятия	10	0	0
1.2. Семестриални контролни	30	0	0
1.3. Академични задания	10	50	50
2. Семестриален изпит Начин на осъществяване: Изпитен тест	50	50	50
Общо за дисциплината:	100%	100%	100%

II. АНОТАЦИЯ

2.1. Цел на курса

Дисциплината "Икономика на застраховането" дава фундаментални познания на студентите, свързани с принципни постановки в застрахователната дейност. В нея се разглеждат теми като: риск; същност, функции и роля на застраховането; превенция; основни видове застрахователни премии; форми на застраховане.

2.2. Предварителни изисквания

Входът на учебната дисциплина са фундаменталните икономически дисциплини, които формират в обучавания необходими знания за икономиката и мястото на застраховането в нея.

2.3. Използвани методи на преподаване

2.3.1 Редовна и задочна форма

При преподаване на учебното съдържание, приложение намира традиционният лекционен метод в съчетание, съобразно конкретиката на изучаваната проблематика, с широко използване на казуси, дебати, дискусии, възлагане, разработване и обсъждане на проекти.

2.3.2 Дистанционна форма

Електронен обмен на информация, активна онлайн комуникация, методическо ръководство и съдействие при усвояване и приложно интерпретиране на изучаваната проблематика.

2.4. Очаквани резултати

След усвояване на учебния материал по дисциплината студентите ще: - познават основните понятия и термини ползвани в застраховането; - бъдат запознати със спецификата на застрахователните отношения; - познават принципните моменти по сключването и поддържането на застрахователните договори.

III. РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ДИСЦИПЛИНАТА

City University London (Лондон, Великобритания); University of Warmia and Mazury in Olsztyn (Олшчин, Полша); Poznan University of Economics and Business (Познан, Полша); The University of Economics, Prague (Прага, Чехия); Финансов университет при правителството на Руската Федерация (Москва, Русия).

IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Теми	Редовна форма на обучение		Задочна форма на обучение		Дистанционна форма на обучение	
	л	у	л	у	л	у
ВЪЗНИКВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ЗАСТРАХОВАНЕТО						
Учебната тема „Възникване и развитие на застраховането“ прави кратък исторически очерк на застраховането. Проследява се неговото развитие както в България, така и в световен мащаб. Специално място е отделено на еволюцията на икономическите теории за застраховането. Тя включва: - предпоставките за възникване и развитие на застраховането; - възникването и развитието на застраховането в България; - основните икономически теории, разглеждащи застраховането.	3.00	3.00	1.00	2.00	3.00	3.00
СЪЩНОСТ НА ЗАСТРАХОВАНЕТО	2.00	2.00	1.00	0.00	2.00	2.00

Теми	Редовна форма на обучение		Задочна форма на обучение		Дистанционна форма на обучение	
	Л	У	Л	У	Л	У
Учебната тема „Същност на застраховането“ разглежда застраховането като самостоятелна икономическа категория, изучавана от съответната наука и като вид специфична човешка дейност. Тя включва: - различните аспекти на застраховането; - функциите и ролята, които застраховането изпълнява; - специфичните застрахователни отношения.						
ПОНЯТИЯ И ПРАВООТНОШЕНИЯ В ЗАСТРАХОВАНЕТО						
Учебната тема поставя акцент върху основни понятия и правоотношения в застраховането, като: застрахователен договор; застрахователна сума; стойност; вноски; застрахователно събитие; застрахователен случай; застрахователно обезщетение.	4.00	4.00	2.00	2.00	4.00	4.00
РИСК И ЗАСТРАХОВАНЕ						
Учебната тема „Риск и застраховане“ разглежда понятието „риск“ като централно за застраховането и основна предпоставка за неговото съществуване. Разглеждат се и същността, видовете и условията, на които трябва да отговаря риска, за да може да бъде поет от застрахователните дружества. Тя включва: - основните характеристики на риска от застрахователна гледна точка; - видовете риск, от застрахователна гледна точка; - условията, на които трябва да отговаря риска, за да може	2.00	2.00	1.00	2.00	2.00	2.00
ОЦЕНКА НА РИСКА						
Учебната тема „Оценка на риска“ разглежда специфичните въпроси касаещи класификацията и оценката на рисковете поемани в отговорност от застрахователните дружества. Разглеждат се и различните видове застрахователни съвкупности, въз основа на които се прави оценката на риска. Тя включва: - мярката, използвана от застрахователите при оценката на риска; - основните видове застрахователни съвкупности; - основните методи за оценка на риска.	2.00	2.00	1.00	0.00	2.00	2.00
ИЗРАВНЯВАНЕ НА РИСКА						
Учебната тема „Изравняване на риска в застраховането“ разглежда специфичните въпроси касаещи разпределението на загубите, във връзка с настъпването на риска. Тя включва: - концепцията за застрахователно изравняване на риска; - основните начини за изравняване на риска в застрахователната съвкупност; - съзастраховането като метод за изравняване на риска, извън застрахователната съвкупност; - презастраховането като метод за изравняване на риска, извън застрахователната съвкупност.	2.00	2.00	1.00	0.00	2.00	2.00
ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ВНОСКИ	3.00	3.00	2.00	2.00	3.00	3.00

Теми	Редовна форма на обучение		Задочна форма на обучение		Дистанционна форма на обучение	
	Л	У	Л	У	Л	У
Учебната тема включва: понятието застрахователна вноска като цена на застрахователната услуга; особеностите на застрахователната вноска; съставните елементи на застрахователната вноска; основните принципи съблюдавани, при нейното калкулиране.						
ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ФОНД						
Учебната тема насочва вниманието към постановки, които касаят същността, източниците за образуване и разпределението на застрахователния фонд. Темата разглежда: - същността на понятието „резерви на обществото“; - същността на понятието „застрахователен фонд“; - източниците за формиране и разходване на застрахователния фонд.						
2.00	2.00	1.00	2.00	2.00	2.00	2.00
ФОРМИ НА ЗАСТРАХОВАНЕ						
Учебната тема разглежда основните принципни положения, които се прилагат при определяне на застрахователното обезщетение в имущественото застраховане. Темата обхваща: - същността на формите на застраховане (системите за обезщетения); - особеностите и видовете форми на пълно застраховане; - особеностите и видовете форми на недостатъчно застраховане.						
4.00	4.00	2.00	2.00	4.00	4.00	4.00
ПОСРЕДНИЦИ В ЗАСТРАХОВАНЕТО						
Учебната тема „Посредници в застраховането“ изяснява необходимостта от участието на застрахователните посредници на застрахователния пазар. В нея се описва, в общи линии, дейността на застрахователните агенти и застрахователните брокери. Тя включва: - спецификата на застрахователното посредничество; - изискванията към дейността на посредниците; - статута на застрахователните агенти и на застрахователните брокери.						
4.00	4.00	2.00	2.00	4.00	4.00	4.00
Общо:						
28	28	14	14	28	28	28

V. ИЗПОЛЗВАНИ УЧЕБНО-ТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА

Наименование на Учебно-техническото средство	Използвани учебно-технически средства по вид на занятията	
	Лекции	Семинарни занятия
1. Мултимедийни системи за презентирание	X	X
2. Интернет	X	X
3. Специализирани програмни продукти:		
3.1	X	X

VI. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ И НОРМАТИВНИ ИЗТОЧНИЦИ

6.1. Основна литература

1. ЕРУСАЛИМОВ, Р., ВАСИЛЕВ В. Икономика на застраховането, Свищов, 2018
2. ЕРУСАЛИМОВ, Р., ВАСИЛЕВ В., ПАНЕВА А., МИТКОВ М., НИНОВА, В. Въведение в застраховането, изд „Фабер”, В. Търново, 2015.
3. ИЛИЕВ, Б., ВАСИЛЕВ, В., ЕРУСАЛИМОВ, Р. Основни принципи на застраховането. Свищов: Ценов, 2008.
4. James L. Athearn, S. Travis Pritchett, Joan T. Schmit. Risk and insurance - 6. ed. . - St. Paul : West Publishing Co., 1989 .

6.2. Допълнителна литература

1. ИЛИЕВ Б., ЕРУСАЛИМОВ Р., ВАСИЛЕВ В., ПАНЕВА А., НАСЪРОВА Г., ОРЛАНЮК-МАЛИЦКАЯ Л., КИРИЛОВА Н., СЕМЕНОВА О., ЦАМУТАЛИ О., ГЛЕЙЗЕР Р., ПЛАХОВА Т. Конкурентоспособност на застрахователните дружества в Русия и България в условията на интеграция на застрахователните пазари, АИ "ЦЕНОВ", Свищов, 2009.

6.3. Нормативни документи

1. КОДЕКС за застраховането. Обн., ДВ, бр. 102 от 29.12.2015 г., в сила от 1.01.2016 г.

6.4. Интернет ресурси

1. Интернет-сайт на Комисията за финансов надзор (www.fsc.bg)

Съставил/и/:
(доц. д-р Румен Ерусалимов)

.....
(доц. д-р Венцислав Василев)

Ръководител катедра:
доц. д-р Румен Ерусалимов